

**ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ ИҶТИМОИИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ
“ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ
АБӢАЛИӢ ИБНИ СИНО”**

**НИЗОМНОМАИ
МАРКАЗИ ОМОДАГИИ ҚАБЛӢ, ФИЛИАЛҲО,
ЗЕРСОХТОРҲО ВА КУРСҲОИ
МАРКАЗИ ОМОДАГИИ ҚАБЛИИ
МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ
“ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ АБӢАЛИӢ ИБНИ СИНО”**

Душанбе-2017

**ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ ИҶТИМОИИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ
“ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ
АБӮАЛӢ ИБНИ СИНО”**

«Тасдиқ мекунам»
Ректори Донишгоҳи давлатии
тиббии Тоҷикистон ба
номи Абӯалӣ ибни Сино, д.и.т.,
профессор _____
Гулзода М.Қ.

« _____ » _____ 2017 сол

**НИЗОМНОМАИ
МАРКАЗИ ОМОДАГИИ ҚАБЛӢ, ФИЛИАЛҲО,
ЗЕРСОХТОРҲО ВА КУРСҲОИ
МАРКАЗИ ОМОДАГИИ ҚАБЛИИ
МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ
“ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ АБӮАЛӢ ИБНИ СИНО”**

Душанбе-2017

Низомномаи мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомномаи Маркази омодаги қаблии муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» (Қарори мушовараи Вазорати маорифи ҶТ аз 28 июли соли 2006, №23/3), «Ойинномаи Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино» ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

- *Муқаррароти умумӣ*
- *Маркази омодагии қаблӣ ҷузъи сохтори таълимии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино (минбаъд Донишгоҳ номбурда мешавад) буда, омодагии умумӣ ва таваҷҷӯҳи касбии шунавандагонеро, ки минбаъд хоҳиши дар Донишгоҳ таҳсил карданро доранд, амалӣ меанамояд.*
- *Роҳбарии фаъолияти Маркази омодагии қаблӣ ба ўҳдаи директори марказ аст. Сохтору ҳайати кормандони марказ вобаста ба бастҳои вазифагӣ ва раванди таълим таъсис дода шуда, аз ҷониби ректори Донишгоҳ тасдиқ карда мешавад.*
- *Маркази омодагии қаблӣ дар асоси Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ва фармонҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармону супоришҳои ректори донишгоҳ, қарорҳои Шӯрои олимон, раёсати Донишгоҳ ва Низомномаи мазкур фаъолият менамояд.*

- *Маркази омодагии қаблӣ* ба қисми таълими Донишгоҳ тааллуқ дошта, директори он бевосита ба ректори Донишгоҳ итлоат менамояд.
- Дар *Маркази омодагии қаблӣ* таҳсил бо забонҳои давлатӣ ва русӣ дар гурӯҳҳои буҷавӣ ва шартномавӣ сурат мегирад.
- Шунавандагон аз давлатҳои хориҷӣ дар асоси созишномаҳои байниҳукуматӣ ва тибқи қарордод бо шахсони ҳуқуқию воқеӣ ба гурӯҳҳои шартномавӣ қабул карда мешаванд.
- Ба гурӯҳҳои буҷавии *Маркази омодагии қаблӣ* шунавандагон танҳо аз рӯи квотаи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳати мақомоти тандурустии шаҳру ноҳияҳо қабул карда мешаванд.
- *Маркази омодагии қаблӣ* Донишгоҳ дар сохтори худ ҳуқуқи таъсис додани филиалу зершӯъбаҳо ва курсҳоро дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ дорад.
- Директори *Маркази омодагии қаблӣ* оид ба фаъолияти шӯъба дар 5 сол як маротиба дар ҷаласаҳои Раёсат ва Шӯрои олимони Донишгоҳ ҳисобот медиҳад.

2.Вазифаҳои Маркази омодагии қаблӣ

- Ташкил ва идора кардани чараҳои таълим ва фаъолияти таълимӣю методии Маркази омодагии қаблӣ баҳри татбиқи барномаҳои таълимии асосӣ ва иловагӣ вобаста ба литсензияи давлатӣ.
- Маркази омодагии қаблӣ иҷрои талаботҳои литсензиониро оид ба татбиқи барномаҳои таълимӣ ба ӯҳда мегирад.

- Ташкил ва таҳияи ҳуҷҷатҳои асосии таълимӣ: барномаҳои таълимӣ, нақшаҳои таълимӣ, нақшаҳои кори таълимӣ ва ҷадвали раванди таълимии Маркази омодагии қаблӣ.
- Таҳлил, ҷамъоварии маълумотҳо ва омода сохтани қарорҳои раёсат оид ба идораи раванди таълим дар Маркази омодагии қаблӣ.
- Таҳлили фаъолияти таълимӣ ва таълимӣ методии Маркази омодагии қаблӣ дар ҳалли проблемаҳои умумӣ, дастрас намудани усулҳои пешқадами педогогӣ ва ҷорӣ намудани онҳо.
- Ташкил ва ба нақшагирии методии ҷараёни таълим барои таъмини бо сифат тайёр намудани шунавандагон ва фароҳам овардани шароити мувофиқи таълимӣ.
- Назорат ва ҷамъоварии маълумот оид ба сифати раванди таълим аз рӯи ҳама намудҳои таълим ва тайёр намудани шунавандагон барои дохилшавӣ ба Донишгоҳ.
- Мукамалгардонии доимии ҳуҷҷатҳои меъёрию методии таълимӣ.
- Назорати истифодаи самараноки масоҳати таълимии Маркази омодагии қаблӣ.
- Нигоҳ доштан ва ба низом даровардани парвандаҳои (делои) шахсии шунавандагон ва ташкили ҳуҷҷатгузори хатмкунандагони Маркази омодагии қаблӣ.

3. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорӣҳои Маркази омодагии қаблӣ

- Омӯзиш ва иҷрои ҳуҷҷатҳои меъёрии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Донишгоҳ доир ба тайёр намудани шунавандагон.

- Ба нақшагирӣ ва тартиб додани ҷадвали машғулиятҳои таълимӣ, имтиҳонҳои ҷорӣ ва кори комиссияҳои имтиҳони хатмкунии шунавандагони Маркази омодагии қаблӣ.
- Тайёр намудани лоиҳаҳои фармонҳо ва супоришҳои ректор оид ба таълим дар Маркази омодагии қаблӣ.
- Назорати риоя намудани интизоми раванди таълим аз ҷониби устодон ва шунавандагон.
- Назорати корҳои методии устодони Маркази омодагии қаблӣ.
- Ташкил ва назорати ҷараёни имтиҳонҳои ҷорӣ, ҷамъ намудани маълумотҳо ва таҳлили натиҷаҳои он бо волидайнӣ шунавандагон.
- Тайёр намудани ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва ҳисоби соатҳои дарсӣ барои муайян намудани бастҳои вазифагии Маркази омодагии қаблӣ, назорати меъерии нақшаҳои таълимӣ ва сарбории кормандони Маркази омодагии қаблӣ ва назорати иҷрои сарбории онҳо.
- Мусоидат намудан дар кори таълимии соатбайгӣ устодон, ба қайдгирии фонди соатбай ва таклифи пешниҳодҳо оид ба тақсими он дар Маркази омодагии қаблӣ.
- Муқотибот бо шахрвандон ва муассисаҳо оид ба корҳои таълимӣ.
- Назорат ва самаранок истифода бурдани фонди аудиторӣ. Омодасозии дархостҳо барои таъмиру беҳтар намудани ҳолати синфхонаҳо ва таҷҳизонидани онҳо бо лавозимоти таълимӣ.
- Бо якҷоягии шӯъбаи таълим, деканатҳо ва маркази иттилоотию компютерӣ интиҳоб ва ворид намудани воситаҳои техникӣ, технологияҳои иттилоотии муосири таълимӣ ва пешбинии ҷорабиниҳо барои воридсозии онҳо ба ҷараёни таълим.

- Таҳлили дарсазхудкунӣ ва аттестатсияи ҷорӣи шунавандагони Маркази омодагии қаблӣ ва пешниҳоди маълумотҳо ба шӯъбаи таълим.
- Таҳия ва нашри адабиёти таълимӣ-методӣ ва мусоидат намудан барои ба даст овардани манбаҳои иттилоотии таълимӣ – методӣ, бо мақсади баланд бардоштани сатҳу сифати дониши шунавандагони Маркази омодагии қаблӣ.
- Ташкили бозомӯзӣ ва курсҳои баланд бардоштани малакаҳои касбӣ ва педагогии кормандони Маркази омодагии қаблӣ.
- Омода сохтани масъалаҳо ва пешниҳодҳо оид ба кори таълимӣ барои баррасӣ ба комиссияи таълимӣ – методӣ, Раёсат ва Шӯрои олимони Донишгоҳ.

4. Сохтор ва ташкили кори Маркази омодагии қаблӣ

- Маркази омодагии қаблӣ аз роҳбарият (директори он, танзимгар, **лабаранти калон**, оператори компютер) ва омӯзгорон иборат аст.
- Роҳбарии шӯъбаро директори он ба ўҳда дорад. Директори марказ аз ҷониби ректори Донишгоҳ таъйин ва озод карда мешавад.
- Бо мақсади пурра ва саривақт иҷро намудани вазифаҳои дар назди Маркази омодагии қаблӣ гузошташуда, бо пешниҳоди директори марказ гурӯҳҳои корӣ бо ҷалбкунии кормандони марказ ва шӯъбаҳои сохторҳои дигари донишгоҳ, коллективҳои эҷодии муваққатӣ таъсис дода мешавад ва, бо қарори ректор ё муовини ректор оид ба таълим тасдиқ карда шуда, то ҳалли масъалаҳои дар пеш гузошта ба тобеияти марказ дода шуданаш, кори марказ ба роҳ монда мешавад.
- Директори Маркази омодагии қаблӣ дар назди Раёсат ва Шӯрои олимони Донишгоҳ ҳисобот медиҳад.

- Ҷараёни таълим дар Маркази омодагии қаблӣ мувофиқи нақшаи аз ҷониби ректори Донишгоҳ ё муовини ректор оид ба таълим тасдиқгардида, гузаронида мешавад.
- **Ҳамкории Маркази омодагии қаблӣ бо сохторҳои Донишгоҳ ва ҳуқуқҳои он**
- Дар фаъолияти худ Маркази омодагии қаблӣ бо факултетҳо, кафедраҳо, шӯъбаҳои муҳосибот, барномасозӣ кадрҳо ва дигар шӯъбаҳою сохторҳои донишгоҳ ва корхонаю муассисаҳои берун аз донишгоҳӣ ҳамкорӣ менамояд.
- Маркази омодагии қаблӣ вазифаҳои худро дар ҳамкории зич бо комиссияи таълимӣ – методӣ иҷро менамояд.
- Маркази омодагии қаблӣ дорои ҳуқуқҳои зерин аст:
 - Барои иҷро намудани вазифаҳои худ аз ҳамаи сохторҳои Донишгоҳ новобаста аз тобеияти онҳо маълумотҳои заруриро метавонад гирад.
 - Ба ҷараёни таълим ҳамаи сохторҳои Донишгоҳро ва устодону профессорони Донишгоҳро ҷалб намояд (бо розигии мудирони кафедраҳо).
 - Кормандони марказ бо супориши директори Маркази омодагии қаблӣ ва бо розигии роҳбарони қисмҳои Донишгоҳ дар ҳамаи намуди машғулиятҳои таълимӣ, ҷаласаҳои Шӯрои олимон ва Шӯрои методии факултетҳои, кафедраҳо, ки масъалаҳои таълимӣ - методиро баррасӣ мекунанд иштирок намоянд.
 - Манфиатҳои Донишгоҳро оид ба фаъолияти таълимии Маркази омодагии қаблӣ дар Донишгоҳ ва берун аз Донишгоҳ муаррифӣ намояд.

6. Ташкили филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳо дар сохтори Маркази омодагии қаблӣ

- Маркази омодагии қаблии Донишгоҳ дар сохтори худ ҳуқуқи таъсис додани филиалу зершӯъбаҳо ва курсҳоро дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ дорад.
- Филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои Маркази омодагии қаблӣ бо қарори Шӯрои олимон ва фармони ректори Донишгоҳ таъсис дода мешавад.
- Мудирони филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои Маркази омодагии қаблӣ бо фармони ректори Донишгоҳ таъин ва аз вазифа сабукдӯш карда мешаванд.
- Назорат ва роҳбарии бевосита аз болои фаъолияти филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои Маркази омодагии қаблӣ ба ӯҳдаи муовини ректор оид ба таълим ва мудирони Маркази омодагии қаблӣ мебошад.
- Шунавандагон ба филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои Маркази омодагии қаблӣ мувофиқи тарифномаи тасдиқшуда танҳо ба тариқи таҳсили шартномавӣ қабул карда мешаванд.
- Шунавандагони филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои Маркази омодагии қаблӣ имтиҳонҳои хатмро дар Маркази ягонаи тестии Донишгоҳ месупоранд.
 - **Қабули шунавандагон ба Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои он**
- Қабули шунавандагон ба Маркази омодагии қаблӣ ва филиалҳо, зершӯъбаҳо курсҳои он аз ҷониби комиссия, ки ба ҳайати он директори шӯъба ва аъзоёни раёсат шомиланд, мутобиқи фармони ректори Донишгоҳ гуаронида мешавад.

- Имтиҳонгирандагон барои қабули шунавандагон бо фармони ректори Донишгоҳ аз ҳисоби омӯзгорони ботаҷриба кафедраҳо ва шӯъбаи тайёрии Донишгоҳ таъйин карда мешавад.
- Ба Маркази омодагии қаблӣ шахсоне қабул карда мешаванд, ки таълимгоҳҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёнаи махсусро хатм намудаанд ё **хатмкунандаи мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мебошанд.**
- Шунавандагон бояд ҳуҷҷатҳои лозимаро мувофиқи қоидаҳои умумӣ аз рӯи феҳраст пеш аз супоридани имтиҳон ба комиссияи қабул пешниҳод намоянд. **Аз мактаби таҳсилкунанда маълумотнома доири таҳсилаш пешниҳод менамояд.**
- Қабули ҳуҷҷатҳо ба Маркази омодагии қаблӣ ҳар сол аз 1-уми сентябр оғоз гардида, **то 30 сентябр** курси 8-моҳа ва аз 1 январ то 30 январ курси 4-моҳа давом мекунад.
- Шунавандагоне, ки дар гурӯҳҳои шартномавӣ хоҳиши таҳсил карданро доранд, бояд пеш аз супоридани имтиҳон маблағи шартномаро бо иҷзати комиссияи қабул ба хазинаи Донишгоҳ супоранд ва баъдан барои супоридани имтиҳонҳои қабул иҷзат дода мешаванд.
- Комиссияи қабул рӯйхати шунавандагонро, ки имтиҳонҳоро бомуваффақият супоридаанд, ба ректори Донишгоҳ пешниҳод менамояд ва шунавандагон бо фармони ректори Донишгоҳ барои дар марказ таҳсил намудан, қабул карда мешаванд.
- 8. Шунаванда танҳо як маротиба аз ҳисоби бучаи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар марказ таҳсил карда метавонад.
- Ба довталабоне, ки ба Маркази омодагии қаблӣ дохил мешаванд, гувоҳномаи шунаванда дода мешавад.

- **Ҳуқуқҳои шунавандагони Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои он**

- Қабул, хориҷкунӣ ва барқароркунии шунавандагонро Низомномаи мазкур ба танзим медарорад.
- Синфхонаю кабинетҳо, озмоишгоҳу китобхона ва дигар муассисаҳои ёридиҳандаи Маркази омодагии қаблӣ ва филиалҳо, зершӯъбаю курсҳои онро мавриди истифода қарор диҳанд.

- Дар сурати бо муваффақият супориадни имтиҳонҳои дохилшавии Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои он бо назардошти дар гурӯҳҳои шартномавӣ таҳсил намудани шунавандагон, онҳо метавонанд маблағи муқарраршудаи таҳсилро ба хазинаи Донишгоҳ супорида, ба сафи донишчӯён қабул карда шаванд. Ҳуқуқи ба сафи донишчӯён қабул шуданро хатмкунандагоне доранд, ки дар имтиҳонҳои аттестатсионии хатмкунӣ, ки асоси қабулшудан ба сафи донишчӯёни донишгоҳро ташкил медиҳанд, натиҷаи дилхоҳ ба даст оварда бошанд ва ин натиҷа ба ҳолҳои дохилшавӣ факултетҳои марбута ба тариқи шартномавӣ мувофиқат кунанд.

- **Вазифаҳои шунавандагони Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои он**

- Донишҳои назариявӣ ва маҳорату малакаҳои амалиро аз ҳамаи фанҳои омӯхта шаванда амиқ аз худ намоянд.
- Барномаҳо ва нақшаҳои таълимии пешбинишударо дар мӯҳлатҳои муқарраршуда бояд иҷро намоянд.
- Қоидаҳои тартиботи дохилиро риоя намоянд ва **бесабаб зиёда аз 36 соат ба дарсҳо иштирок накарда бошад.**
- Ҳангоми иҷро накардани вазифаҳои худ шунавандагон бидуни баргардонидани маблағи таҳсил аз Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои он хориҷ карда мешаванд.

- **Ҷараёни таълим дар Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зершӯъбаҳо ва курсҳои он**

- Мӯҳлати таҳсил дар Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зерсохторҳо ва курсҳои он 1, 2, 4 ва 8 моҳ мебошад. Оғози машғулиятҳо – 1 октябр, анҷом – 2 июн. Бо шунавандагон дар як рӯз **то** 6 соат машғулият гузаронида мешавад.
- Мазмуну мундариҷаи мавзӯҳои таълимиро нақшаю барномаҳои таълимие муайян мекунанд, ки мутобиқи барномаҳои мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва барномаҳои имтиҳоноти дохилшавии Донишгоҳ таҳия мешаванд.

- Таълим ба тариқи гузаронидани машғулиятҳои амалӣ, корҳои лабораторӣ, коллоквиумҳо ва семинарҳо сурат мегирад.
- Санҷиши ҷорӣ ва ҷамъбастии савияи дониши шунавандагон ба тариқи пурсиши шифоӣ ва истифода аз шаклҳои гуногуни назорати хаттӣ, аз ҷумла санҷиши тестии хаттӣ ва компютерӣ гузаронида мешавад.
- Шунавандагон дар хотимаи таҳсил имтиҳонҳои хатмкуниро месупоранд, ки **имтиҳони** аттестатсионӣ ба ҳисоб меравад. Имтиҳонҳо аз ҷониби комиссияи бо фармони ректори Донишгоҳ таъсис гардида ва МЯТ дар Маркази омодагии қаблӣ ё дар филиалҳо, зерсохторҳо ва курсҳои он қабул карда мешаванд.
- Ба шунавандагоне, ки имтиҳонҳои хатмро супоридаанд, бо сабти номи фанни имтиҳонӣ ва баҳои он, бо имзои ректори Донишгоҳ ва директори Маркази омодагии қаблӣ ё филиалҳо, зерсохторҳо ва курсҳои он гувоҳнома дода мешавад.
- Роҳбарияти Маркази омодагии қаблӣ, филиалҳо, зерсохторҳо ва курсҳои он рӯйхат ва ҳуҷҷатҳои хатмкунандагонро вобаста ба ихтисосҳои интихобнамудаи онҳо ба Комиссияи қабули Донишгоҳ пешниҳод менамояд.